

Porto deklaratsioon

1. Rõhutame Euroopa ühtsuse ja solidaarsuse tähtsust võitluses COVID-19 pandeemia vastu. Need väärtused on määratlenud viisi, kuidas Euroopa kodanikud sellele kriisile reageerivad, ning need on ka meie ühise projekti ja eripärase sotsiaalse mudeli keskmes. Rohkem kui kunagi varem peab Euroopa olema sotsiaalse sidususe ja heaolu maailmajagu. Kinnitame taas oma lubadust teha tööd sotsiaalse Euroopa nimel.
2. Alates COVID-19 pandeemia algusest on ELi ja liikmesriikide tasandil võetud kiired, olulised ja laiaulatuslikud meetmed kaitsnud miljoneid elusid, töökohti ja ettevõtteid.
3. Meie ajalooline 2020. aasta juuli kokkulepe mitmeaastase finantsraamistiku kohta ja Euroopa taasterahastu „Next Generation EU“ (NGEU) raames tehtavate konkreetsete taastamispüüdluste kohta on kantud samast ühtsuse ja solidaarsuse vaimust. Sedamööda, kuidas kiirendame rohe- ja digipööret, seavad need suured Euroopa investeeringud ja seonduvad reformid liidu ja selle liikmesriigid kindlalt reformide teele õiglase, kestliku ja vastupidava taastumise suunas. Kollektiivne, kaasav, õigeaegne ja sidus taastumine tugevdab Euroopa konkurentsivõimet, vastupanuvõimet, sotsiaalset mõõdet ja rolli ülemaailmsel areenil.
4. Tervitame eesistujariiki Portugali poolt Porto sotsiaaltippkohtumise raames korraldatud kõrgetasemelist konverentsi ning võtame teadmiseks selle tulemused. Euroopa sotsiaalõiguste samba taastumise üks põhielemente. Selle rakendamine tugevdab liidu püüdlusi digitaalse, rohelise ja õiglase ülemineku suunas ning aitab saavutada ülespoole suunatud sotsiaalset ja majanduslikku lähenemist ning käsitleda demograafilisi probleeme. Sotsiaalne mõõde, sotsiaaldialoog ja sotsiaalpartnerite aktiivne kaasamine on alati olnud suure konkurentsivõimega sotsiaalse turumajanduse keskmes. Meie pühendumus ühtsusele ja solidaarsusele tähendab ka kõigile võrdsete võimaluste tagamist ning seda, et kedagi ei jäeta kõrvale.
5. Nagu on ette nähtud ELi strateegilises tegevuskavas 2019–2024, oleme kindlalt otsustanud jätkata Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamise süvendamist ELi ja liikmesriikide tasandil, võttes nõuetekohaselt arvesse vastavaid pädevusi ning subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse põhimõtet. Komisjoni poolt 4. märtsil 2021 esitatud tegevuskavas antakse kasulikke suuniseid Euroopa sotsiaalõiguste samba rakendamiseks, sealhulgas tööhõive, oskuste, tervise ja sotsiaalkaitse valdkonnas.
6. Peame tervitavaks selles tegevuskavas esitatud ELi uusi peamisi eesmärke tööhõive, oskuste ja vaesuse vähendamise vallas ning läbivaadatud sotsiaalnäitajate tulemustabelit, mis aitavad jälgida edusamme sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamisel, võttes arvesse riikide erinevaid olusid, ning poliitika koordineerimise raamistikus Euroopa poolaasta kontekstis.
7. Kui Euroopa järk-järgult COVID-19 pandeemiast taastub, on prioriteet liikuda töökohtade kaitsmiselt töökohtade loomise ja nende kvaliteedi parandamise suunas, kus võtmeroll on väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel (sealhulgas sotsiaalsetel ettevõtetel). Euroopa sotsiaalõiguste samba põhimõtete rakendamine on oluline, et tagada kõigi jaoks rohkemate ja paremate töökohtade loomine kaasava taastumise raames. Sellega seoses tuleks ELi ja liikmesriikide tasandil jätkata asjakohast seadusandlikku ja muud tööd.
8. Seame hariduse ja oskused oma poliitilise tegevuse keskmesse. Rohe- ja digipööre toovad Euroopa kodanikele kaasa tohutuid võimalusi, kuid ka palju väljakutseid, mis nõuavad suuremaid investeeringuid haridusse, kutse-, elukestvasse, täiendus- ja ümberõppesse, et stimuleerida töökoha vahetamist nendesse sektoritesse, kus nõudlus tööjõu järele kasvab. Samal ajal nõuavad digiülemineku, tehisintellekti, kaugtöö ja platvormimajandusega seotud muutused erilist tähelepanu, et tugevdada töötajate õigusi, sotsiaalkindlustussüsteeme ning töötervishoidu ja -ohutust.
9. Oleme pühendunud sellele, et vähendada ebavõrdsust, kaitsta õiglast töötasu, võidelda sotsiaalse tõrjutuse ja vaesuse vastu, seada eesmärgiks võidelda laste vaesuse vastu ja vähendada tõrjutuse ohtu selliste eriti haavatavate sotsiaalsete rühmade puhul nagu pikaajalised töötud, eakad, puuetega inimesed ja kodutud.
10. Me suurendame jõupingutusi, et võidelda diskrimineerimisega ja teeme aktiivselt tööd, et kaotada sooline palga-, tööhõive- ja pensionilõhe ning edendada võrdsust ja õiglust kõikide inimeste jaoks meie ühiskonnas kooskõlas Euroopa Liidu aluspõhimõtetega ja Euroopa sotsiaalõiguste samba 2. põhimõttega.

11. Me seame prioriteediks meetmed, mille eesmärk on toetada noori, keda on väga negatiivselt mõjutanud COVID-19 kriis, mis on tõsiselt häirinud nende osalemist tööturul ning nende hariduse ja koolituse alaseid plaane. Noored on Euroopa jaoks asendamatu dünaamilisuse, andekuse ja loovuse allikas. Me peame tagama, et neist saaks liikumapanev jõud majanduse kaasavaks keskkonnahoidlikuks ja digitaalseks taastumiseks, aidates üles ehitada Euroopa tulevikku, sealhulgas kasutades ära programmi „Erasmus+“ kogu potentsiaali, et edendada kõigi üliõpilaste ja õpipoisiõppes osalejate liikuvust Euroopas.

12. Me rõhutame, kui oluline on tähelepanelikult jälgida – sealhulgas kõrgeimal tasandil – edusamme, mida tehakse Euroopa sotsiaalõiguste samba ja ELi 2030. aasta peamiste eesmärkide rakendamise suunas.

13. Euroopa sotsiaaldialoogi järjekordse edusammuna peame tervitatavaks, et Euroopa sotsiaalpartnerid on esitanud ühise ettepaneku alternatiivsete näitajate kohta, millega mõõta majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnavalast arengut ning mis täiendavad SKPd heaolumõõdikuna kaasava ja kestliku majanduskasvu saavutamiseks.

Press office - General Secretariat of the Council of the EU

Rue de la Loi 175 - B-1048 BRUSSELS - Tel.: +32 (0)2 281 6319

press@consilium.europa.eu - www.consilium.europa.eu/press